

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 21.10.2024, klo 13:00 - 14:30

Paikka Tampere-talo, VIP-huone

Käsitellyt asiat

§ 396 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 397 Pöytäkirjan tarkastus

§ 398 Seudullinen yhteistyösopimus tietohallinnon yhteistyöstä

§ 399 Tampereen kaupungin ja Teiskon Vihreä Unelma Oy:n välinen aiesopimus

§ 400 Väestönsuojan perusparannuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma (Salassa pidettävä)

§ 401 Tampereen kaupungin tiedeapurahatoimikunnan lakkauttaminen ja toimikunnan rahoituksen uudelleen kohdistaminen

§ 402 Eron myöntäminen yhdyskuntalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali

§ 403 Valtuustoaloite jäälätujen tekemistä koskevan lopettamispäätöksen arvioimiseksi uudelleen – Pia Viitanen ym.

§ 404 Nuorisovaltuuston aloite sivistys- ja kulttuurilautakunnan alaisen nuorisajaoston perustamisesta Tampereen kaupunkiin

§ 405 Nuorisovaltuuston aloite koulujen säännöllisestä yhteisöllisestä toiminnasta

§ 406 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

§ 407 Tiedoksi merkittävät asiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Hanhilahti Vilhartti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Raevaara Arne
Rantanen Ilpo, varajäsen
Rokosa Inna
Suomela Iiris
Taina Anneli
Tapio Mitja

Muut saapuvilla olleet

Nurminen Ilmari, valtuuston pj.
Järvenpää Elina, valtuuston 1. vpj.
Mustakallio Jaakko, valtuuston 2. vpj., saapui 13:53
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj.
Markkanen Jouni, apulaispormestari
Porttikivi Ilkka, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Klami Laura, lakiasiainjohtaja, sihteeri
Herrala Leeni, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Nikkilä Maria, johtaja, saapui 13:12, poistui 13:27
Ekholm Virpi, kiinteistöjohtaja, saapui 13:28, poistui 14:20
Perttula Jouni, riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja, saapui 13:55, poistui 14:20

Poissa

Helimo Matti, apulaispormestari

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Laura Klami
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aarne Raevara

Iiris Suomela

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville 29.10.2024 www.tampere.fi.

Leeni Herrala, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 396

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 397

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Arne Raevara ja Iiris Suomela (varalle Inna Rokosa ja Lassi Kaleva).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 28.10.2024.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 398

Seudullinen yhteistyösopimus tietohallinnon yhteistyöstä

TRE:4503/00.01.07/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Nikkilä Maria

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Maria Nikkilä, puh. 040 581 1477, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Seudullinen yhteistyösopimus tietohallinnon yhteistyöstä hyväksytään.

Sopimuksen vastuuhenkilönä Tampereen osalta toimii digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän johtaja, jota virkaa hoitaa tällä hetkellä Maria Nikkilä.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Maria Nikkilälle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi ja Hämeenkyrö ovat yhteistyössä valmistelleet päivitetyn sopimuksen seudullisen tietohallintoyhteistyön tekemisestä. Edellinen sopimus on allekirjoitettu vuonna 2014. Sopimuksen uudistaminen on osa vuonna 2023 hyväksyttyä Tampereen seudun tietohallintostrategian toimeenpanoa.

Sopimuksen tarkoituksena on määrittää kuntien välinen yhteistyö tietohallinnon seudullisesta johtamisesta ja muusta yhteistyöstä kuntalain 49.1 §:n tarkoittamalla tavalla. Sopimuksella tavoitellaan yhteisen tietoteknisen ympäristön järjestämistä sekä sen kehittämistä yhtenäisen arkkitehtuurin mukaisesti. Sopimuksessa sovitaan myös osapuolien toisilleen tuottamista tietohallinnon palveluista.

Sopimuksen mukaisella yhteistyöllä tavoitellaan erityisesti kuntien yleisiin tehtäviin kuuluvien ICT-alan hankintojen tehostamista sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Lisäksi tavoitteena on käyttää tehokkaasti yhdessä kuntien tietohallinnon resursseja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Sopimus jatkaa hyvin sujunutta yhteistyötä samojen järjestämisperiaatteiden mukaisesti. Sopimuksessa on täsmennetty mm. johtoryhmän keskeisiä tehtäviä ja vastuita, sopimuksen irtisanomisen vaikutuksia sekä kustannusten jakoa vahinkotilanteissa. Sopimukseen on lisätty kirjaukset tietoturvallisuudesta ja tietosuojasta, ja tähän liittyen valtuutus henkilötietojen käsittelyyn yhteisessä ympäristössä.

Sopimus on käsitelty ja hyväksytty Tampereen kaupunkiseudun kuntajohtajakokouksessa 20.9.2024 sekä Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksessa 25.9.2024.

Sopimuksen vastuuhenkilönä Tampereen osalta toimii digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän johtaja, jota vakanssia hoitaa tällä hetkellä Maria Nikkilä. Vastuuhenkilö huolehtii tarvittaessa yhteyshenkilön nimeämisestä sopimukselle.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.5.2024) 15 §:n 2 momentin 28)-kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Maria Nikkilä, Jani Alakoski/Ylöjärvi, Tuukka Seppälä, Jan Kivinen

Liitteet

1 Kh 21.10.2024 Seudullinen yhteistyösopimus tietohallinnon yhteistyöstä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 399

Tampereen kaupungin ja Teiskon Vihreä Unelma Oy:n välinen aiesopimus

TRE:4392/10.00.02/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044 ja tonttipäällikkö Pasi Kamppari, puh. 040 779 5615, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh.040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Liitteenä oleva kaupungin ja Teiskon Vihreä Unelma Oy:n välinen 10.10.2024 allekirjoitettu ehdollinen aiesopimus hyväksytään.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kiinteistöjohtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Virpi Ekholm.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Jaakko Mustakallio saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Tampereen kaupunki järjesti Maisansalon matkailualueen kehittämisen ideakilpailun 7.12.2022–7.4.2023. Kilpailun tavoitteena oli tuottaa alueen kehittämistä palveleva visio ja kokonaissuunnitelma, joka toimii alueen jatkokehittämisen perustana. Kilpailun keskiössä oli innovatiivisen ja vetovoimaisen matkailupalveluiden liiketoimintakonseptin löytäminen.

Kilpailuun saatiin yksi kilpailuesitys, Teisko Vihreä Unelma.

Liiketoimintakonsepti pitää sisällään esimerkiksi majoitus-, kulttuuri-, viihde-, urheilu- ja virkistyspalveluita.

Kilpailulle ei valittu voittajaa vaan osapuolten kesken jatkettiin kohteen kehittämisen edellytysten selvittämistä neuvottelumenettelyllä.

Maisansalon alueella on voimassa 4.4.1975 vahvistettu asemakaava nro 4641, jossa sopimusalueelle on osoitettu käyttötarkoitukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- RK (Vapaa-ajanaluetta palvelevien keskustoimintojen alue, jolle saadaan sijoittaa kulttuuri-, viihde-, urheilu- ja virkistyspalveluja sekä hallinto ja sosiaalisia palveluja)
- AL (Liikerakennusten korttelialue, joka on varattu hotelli- ja ravintolatoiminnalle)
- AA/AL (Autojen pysäköintiin ja säilytykseen varattu korttelialue)
- PL (Puistoalue)
- Katualue

Hankekehittäjä on perustanut Teiskon Vihreä Unelma Oy:n, jonka kanssa kaupunki on käytyjen neuvotteluiden pohjalta valmistellut liitteenä olevan aiesopimuksen, jolla osapuolet sopivat muun muassa kehittämisen tavoitteista, kustannuksista ja tulevan kehittämisen ennakkomarkkinointioikeudesta. Tavoitteena on mahdollistaa ensivaiheen kehittämiseen liittyvät toimenpiteet ja uudisrakentaminen nykyisellä voimassa olevalla asemakaavalla. Mikäli hanke osoittautuu ennakkomarkkinoinnin perusteella toteuttamiskelpoiseksi, laaditaan osapuolten kesken erilliset sopimukset rakennusten ja maaomaisuuden luovuttamisesta hankekehittäjän osoittamille yhtiöille. Maa- ja rakennusomaisuuden luovuttamisesta tehdään erilliset hallintosäännön mukaiset päätökset.

Mahdollisten jatkokehityssuunnitelmien edellyttämästä asemakaavamuutokseen tähtäävästä yhteistyösopimuksesta sovitaan erikseen.

Liitteenä oleva aiesopimus on laadittu ja allekirjoitettu kaupunginhallituksen päätökselle ehdollisena. Sopimuksessa on määritetty likimääräinen aluerajaus, jota kehittäminen koskee.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kiinteistöjohtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Virpi Ekholm.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.5.2024) 15 §:n 2 momentin 28)-kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Teiskon Vihreä Unelma Oy, Timo Antikainen, Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Satu Jauhiainen, Pasi Kamppari, Kirsi Grönberg

Liitteet

1 Kh 21.10.2024 Aiesopimus Tampereen kaupunki ja Teiskon Vihreä Unelma Oy

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 400

Väestönsuojan perusparannuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma (Salassa pidettävä)

JulkL (621/1999) 24.1 §:n 8-kohta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 401

Tampereen kaupungin tiedeapurahatoimikunnan lakkauttaminen ja toimikunnan rahoituksen uudelleen kohdistaminen

TRE:4269/00.01.05/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo, Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701 ja lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tiedeapurahatoimikunta lakkautetaan ja sen jäsenten luottamustoimet todetaan päättyväksi 31.12.2024.

Toimikunnan käyttöön vuosittain osoitetut apurahavarat kohdennetaan kaupungin ja korkeakoulu-yhteisön TKI-yhteistyömallin kehittämiseen ja toteuttamiseen vuoden 2025 alusta lähtien.

Tiedeapurahatoimikunnan toimintaperiaatteita noudatetaan myönnettyjen apurahojen maksatuksen osalta ja asiamiehen tehtävää jatketaan, kunnes myönnetty apurahat on maksettu tai enintään vuoden 2028 loppuun asti. Tiedeapurahatoimikunnan asiamiehen vuosipalkkioksi määrätään viisituhatta (5 000) euroa vuonna 2025 ja kaksituhattaviisisataa (2 500) euroa vuosina 2026–2028. Palkkio maksetaan kustannuspaikalta 113101, Toimielimet, yhteiset.

Perustelut

Tampereen kaupungin ja Tampereen korkeakoulu-yhteisön välinen yhteistyö on erityisen tärkeää alueen kilpailukyyn vahvistamiseksi, kansainvälisyyden tukemiseksi ja opiskelijaystävällisen kaupungin kehittämiseksi. Kaupungin ja korkeakoulu-yhteisön välistä kumppanuutta syvennettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2020 solmitulla strategisella kumppanuussopimuksella. Laajalla valmistelulla valmisteltu kumppanuussopimus linjaa yhteistyön pohjaksi yhteistyön toiminnallisia ja tutkimus- ja koulutusyhteistyön painopisteitä. Sopimus päivitettiin lokakuussa 2022 ja nykyinen sopimuskausi kestää vuoden 2025 loppuun asti. Kumppanuussopimuksen toimintaa ohjaavat kumppaniorganisaatioista muodostuva ohjausryhmä ja seurantaryhmä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Osana Tampereen kaupungin ja Tampereen korkeakouluysteistyön kumppanuussopimusta ja kumppanuussopimuksen tutkimuksellisten painopisteiden edistämistä on rakennettu Tampereen kaupungille tutkimus-, kehitys-, innovaatio- ja opetusyhteistyön (TKIO) mallia. Osana mallin rakentamista on tarkoitus koota hajallaan oleva Tampereen kaupungin tutkimusrahoitus yhteen TKIO-vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Tieteellisen toiminnan edistämiseen elinkeino- ja osaamislautakunta on myös myöntänyt vuosittain avustuksia yliopistolle, perinteisesti esimerkiksi eri alojen professuurien osarahoittamiseen. Vuonna 2023 on avustettu 40 000 eurolla myös Kaupin hyvinvointikampanuksen TKI-kehittämistyötä. Lautakunnan osoittamat määrärahat ovat vaihdelleet vuosittain noin 70 000–200 000 euron välillä. Toimintamalli on ollut pitkään käytössä, mutta uudistuvassa mallissa TKI-rahoituksen kokonaisuutta on mahdollista tarkastella systemaattisemmin.

Kaupungin tiedeapurahatoimikunnan tehtävänä on tamperelaisen tieteellisen tutkimustyön edistäminen sekä apurahojen ja palkintojen myöntäminen väitöskirjatutkimukseen (Tiedeapurahatoimikunnan toimintaperiaatteet 1 §). Toimikunta on myöntänyt apurahoja tutkijoille akateemisen väitöskirjatutkimuksen suorittamiseen ja julkaisemiseen sekä väitöskirjapalkintoja ansioituneille väittelijöille. Toimikunnalle on osoitettu vuosittain määräraha konsernihallinnon palvelu- ja vuosisuunnitelmassa. Kaupunginhallitus on päätöksellään 12.6.2023 § 291 asettanut Tampereen kaupungin tiedeapurahatoimikunnan ja valinnut sen jäsenet toimikaudeksi 1.6.2023–31.5.2025.

Vuoden 2024 keväällä on tehty päätökset apurahojen saajista. Apurahoja maksetaan maksatuspyyntöjen mukaan kolmen vuoden kuluessa myöntöpäätöksestä, mukaan lukien myöntövuosi. Perustellusta syystä jatkoaikaa voidaan antaa korkeintaan kaksi vuotta (Tiedeapurahatoimikunnan toimintaperiaatteet 10 §, 13 §). Näin ollen vuoden 2024 apurahojen viimeinen maksatusajankohta on vuoden 2028 lopussa. Myönnetyt apurahat kirjataan tilinpäätöksessä kunkin vuoden kuluksi ja maksamaton osuus velaksi taseeseen. Kun apurahoja maksetaan tulevana vuosina, niillä ei ole tulovaikutusta, vaan ne pienentävät taseen velkaa. Tiedeapurahatoimikunnan toiminnan lakkauttaminen ja varojen siirto korkeakouluysteistyöhön ei vaikuta aikaisempina vuosina myönnettyjen apurahojen maksamiseen.

Edellisten vuosien apurahojen maksatukseen tarvitaan edelleen asiamies, joka hoitaa apurahojen maksatuksen, ja siksi asiamiehen tehtävää on tarpeen jatkaa, vaikka tiedeapurahatoimikunnan toiminta lakkaa. Vastuu maksatuksen käytännöistä säilyisi konsernihallinnon lakiasiainyksikössä, jossa on maksatusten hoitamiseen tarvittavaa toimielinpalveluiden hallintosihteerin resurssia. Asiamiehen vuosipalkkioksi on määrätty viisituhatta euroa kaupunginhallituksen 6.4.2020 § 155 päätöksellä. Vuosilta 2020–2024 maksamattomia apurahoja on 120 kappaletta, yhteensä 220 000 euroa (tilanne 21.8.2024). Vuosipalkkioksi esitetään 5 000 euroa vuonna 2025 ja 2 500 euroa vuosina 2026–2028.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Hallintosäännön (1.5.2024) palkkioliitteen 6 §:n mukaan toimielinten sihteereille, joilla asian laadun mukaan on huomattavan paljon valmistelu- tai muuta vastaavaa työtä toimielimen kokousten ulkopuolella, kaupunginhallitus voi harkintansa mukaan määrätä työmäärään perustuvan palkkion.

Kaupunginhallitus on päättänyt 20.11.2023 § 464 hyväksyä esiteltyt linjaukset TKIO-yhteistyömallin kehittämiseksi ja tiedeapurahatoimikunnan lakkauttamisen jatkovalmistelun pohjaksi. Kaupunginhallitukselle on esitelty yhteisen TKIO-toiminnan ja TKIO-yhteistyömallin sekä kaupungin tutkimusrahoituksen tilannekuvaa 15.4.2024 § 161. Uusi TKIO-yhteistyömallin pilotointi korkeakoulu yhteistyön kanssa on aloitettu syyskuussa 2024.

TKIO-yhteistyömallin kehittäminen mahdollistaa kaupungin rahoituksen tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen kohdentamisen alueen kannalta tärkeisiin TKIO-toiminnan osa-alueisiin. Osana TKIO-yhteistyötä ylläpidetään ja kehitetään jatkossakin kaupungin myöntämää tieteellistä palkitsemista.

Tiedoksi

Tiedeapurahatoimikunta, Mikko Rantanen, Anna-Kaisa Heinämäki, Riikka Viitaniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 402

Eron myöntäminen yhdyskuntalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali

TRE:4162/00.00.03/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kalle Kiilille myönnetään ero yhdyskuntalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Yhdyskuntalautakuntaan valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Asia käsitellään ylimääräisenä asiana valtuuston 21.10.2024 kokouksessa.

Perustelut

Kalle Kiili on pyytänyt eroa yhdyskuntalautakunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Vaalikelpoisuudesta lautakuntaan säädetään kuntalain 74 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Hallintosäännön 10 §:n mukaan lautakuntien jäsenistä enemmistön tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Myös lautakuntien varajäsenistä enemmistön tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimelemissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Asian käsittely ylimääräisenä valtuuston asiana on perusteltua luottamustoimissa tapahtuvien muutosten ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Tiedoksi

Valittu, Kalle Kiili, Jonna Koivumäki, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilöpalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi

Liitteet

1 Eroanomus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 403, 21.10.2024

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 126, 09.10.2024

§ 403

Valtuustoaloite jäälaturien tekemistä koskevan lopettamispäätöksen arvioimiseksi uudelleen – Pia Viitanen ym.

TRE:1039/12.00.01/2024

Kaupunginhallitus, 21.10.2024, § 403

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Turvallisuuspäällikkö Henri Rikander, puh. 040 531 0828 ja liikunta- ja nuorisajohtaja Jukka Etu-Seppälä, puh. 050 342 2812, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Pia Viitanen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Pia Viitanen, Henri Rikander, Jukka Etu-Seppälä

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 09.10.2024, § 126

Valmistelijat / lisätiedot:
Etu-Seppälä Jukka

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pia Viitasen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Pia Viitanen esittää 19.2.2024 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että jäälaturien tekemistä koskeva lopettamispäätös (TRE:1213/12.04.01/2023, liikunta- ja nuorisajohtaja 23.2.2023 § 34) arvioidaan uudelleen niin, että turvallinen jääratapalvelu olisi mahdollista tulevaisuudessakin.

Pia Viitanen ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan sillä, että järvilatupalvelun lopettamisen sijasta kaupunki olisi voinut kehittää työn turvallisuutta, jäälaturien tekemisestä tulisi laatia läpinäkyvä riskiarviointi, riskitilanteet tulisi esittää faktoina ja tilastoina ja jääasiantuntijan tulisi arvioida riskitilanteet. Saadun tiedon pohjalta järvilaturien tekemiseen ja käyttämiseen voitaisiin laatia turvallisuusohjeet. Ohjeet käsittäisivät myös nykyisin ulkopuolisten urakoimat hiihtoladut ja retkiluistelureitit.

Valtuutetut viittaavat Kalervo Kummolan pormestariohjelmaan 2023–2026, jonka mukaan liikuntaolosuhteita tulee kehittää sekä omaehtoiseen liikkumiseen, että myös organisoituun liikkumiseen sopiviksi. Pormestariohjelman mukaan kaupungin tulee huolehtia virkistysalueverkostosta ja lähiluonnon saavutettavuudesta.

Valtuutetut perustelevat aloitettaan myös sillä, että päätöksen seurauksena huomattava määrä hiihtäjiä ja muita ulkoilijoita menetti harrastusmahdollisuutensa. Tasamaahiihtoa ja järvillä hiihtoa harrastavat monista eri syistä eri-ikäiset tamperelaiset. Erityisesti Hervannan alueen maastoladut ovat niin vaikeita, että monet hyväkuntoisetkaan hiihtäjät eivät halua mennä sinne. Jälle laturien oheen ajettavat kävelybaanat, joita vuosien ajan tehtiin, olisivat hyvä ratkaisu talvella käytyyn keskusteluun puuttuvista talvikävelyreiteistä.

Valtuutetut kiinnittävät huomiota siihen, että kaupunki ei ole tarjonnut harrastajille kelvollisia vaihtoehtoja järviladuille. Rinkimäiset 400 metrin puistoladut eivät riitä aikuisille hiihtäjille. Hervannan alueen järvillä järvilaturia oli yhteensä noin 20 kilometriä.

Valtuutetut tuovat esiin, että järvilatupalvelu on selvästi tyypillinen palvelu, joka kaupungin tulisi järjestää. Järvilaturien ylläpito olisi merkittävä lisä virkistysalueverkostoon ja omaehtoiseen liikkumiseen. Esimerkiksi Hervannassa on kaikkiaan neljä järveä, joilla hiihtoa, kävelyä ja myös pyöräilyä on voinut aiemmin harrastaa turvallisesti ammattilaisten tekemillä laduilla. Nyt tasamaahiihtäjien ja järvilaturien käyttäjien yhdenvertaisuudesta ei ole huolehdittu.

Valtuutetut kiinnittävät huomiota siihen, että liikuntapalvelut on ilmoittanut keskittyvänsä maastolaturien kehittämiseen. Kuitenkaan esimerkiksi soiden käyttöä latupohjana ei haluta selvittää. Mahdollisten suojelumääräysten vuoksi sitä ei liikuntapalvelujen näkemyksen mukaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kannata edes yrittää. Valtuutetut tuovat esiin, että tavanomaista olisi, että asiasta tehtäisiin ensin selvitys ja vasta sen jälkeen päätös.

Valtuutetut tuovat esiin vielä sen, että latujen turvallisuutta on tarkasteltu vain järvilatujen osalta. Valtuutetut kiinnittävät huomiota, että erityisesti Hervannan Suolijärven maastoladut ovat monelle käyttäjille liian vaativia raskaine nousuineen ja jyrkkine, jopa mutkaisine laskuineen. Laduilla voi olla myös hiekkaa ja kävijöiden aiheuttamia vaurioita.

Valtuutetut tuovat esiin myös sen, että vaikka ladut hiihdettiin Suolijärvelle porukalla, se ei ole pysyvä eikä käyttökelpoinen ratkaisu. Hiihtäjillä ei ole tietoa, taitoa, koneita eikä varoja. Halukkaita seuroja tai yrityksiä ei löydy kyseiseen tehtävään.

Palveluverkko

Liikunnan ja nuorison palveluryhmällä on hoidettavanaan 80 kilometriä valaistua latureittiä sekä saman verran erilaisia puisto- ja perhelatuja. Näiden määrä ei ole vähentynyt viime vuosina, vaan esimerkiksi juuri Hervannan alueella on valaistua latureittiä Vuoreksen suuntaan lisätty ja lisätään edelleen. Talvien muututtua olosuhteiltaan epätasaisimmiksi, on Kaupin urheilupuiston alueelle kehitetty säilö- ja tykkilumen avulla saavutettavaa latuverkostoa. Samaan aikaan on latuja tekevien määrää vähennetty, jolloin priorisointia on tehty niin, että hoidetaan ja kehitetään niitä latuolosuhteita ja keskitetään resurssit niihin olosuhteisiin, joissa olosuhteet saadaan pidettyä pisimpään. Valaistua latuverkkoa on viime vuosina levennetty, valaistus on uusittu sekä merkinnät uudistettu vastaamaan kuluttajaturvallisuuslain vaatimuksia. Hervannan ja Vuoreksen alueen maastolatuja hoidetaan kaikkina viikonpäivinä. Tällöin saadaan hoidettua valaistua latuverkosto. Huomioitavaa on, että alueen latujen hoidosta vastaa kaksi latujen hoitajaa, mutta mm. työehtosopimuksen mukaisten vapaapäivien vuoksi osan viikosta töissä on vain yksi työntekijä.

Jääladuista

Jääladut eivät ole olleet osa virallista latuverkostoa, vaan niitä on aiemmin tehty ylimääräisenä palveluna silloin, kun muiden latujen hoidolta on ehditty. Hoitokertojen välissä on voinut olla pitkiä aikajaksoja, eikä olosuhteita ole voitu seurata nykyisen lain mukaisesti. Toisaalta ilmaston lämmentyessä on latuja saatu keskimäärin pidettyä avoinna vain joitakin päiviä talvessa. Nopeat säiden vaihtelut ovat tuoneet vaaratilanteita latuja tekeville, kun olosuhteet ovat muuttuneet ajokertojen välillä. Latujen tekeminen on ollut työntekijöille vapaaehtoista, niitä on tehty aina pareittain, eikä niiden tekemiseen ole käytetty työnjohdollista määräysvaltaa. Tämä ei kuitenkaan poista työnantajan vastuuta työturvallisuudesta. Liikunnan ja nuorison palveluryhmässä on erittäin pitkäaikainen kokemus latujen tekemisestä ja latujen osalta on viime vuosina tehty töitä olosuhteiden ja turvallisuuden parantamiseksi, jotta kuluttajaturvallisuuden velvoite tulee täytettyä.

Toiminnan turvallisuus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ulkoilu- ja retkeilyreitteihin, luontopolkuihin ja muihin vastaaviin maastoreitteihin liittyviä turvallisuusvastuita voidaan palveluiden käyttäjien osalta tarkastella kuluttajaturvallisuuslain ja siihen liittyvien Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) ohjeiden kautta. Näiden palveluiden tuottamiseen liittyvästä turvallisuudesta säännellään työturvallisuuslaissa.

Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) on luonteeltaan yleislaki koskien kaikkia kulutustavaroita ja kuluttajapalveluita, joille ei ole erityislainsäädäntöä tai tarkempia turvallisuusvaatimuksia. Tyypillisiä soveltamisalaan kuuluvia palveluita ovat erilaiset kuluttajille tarjottavat vapaa-ajan palvelut ja hyvinvointipalvelut. Laki koskee muun muassa palveluntarjoajana toimivia yrityksiä ja kuntia.

Työturvallisuuslaki (738/2002) on pääosaltaan puitelaki, jota sovelletaan työsopimuksen perusteella tehtävään työhön sekä virkasuhteessa tai siihen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tehtävään työhön. Lain mukaan työnantajan tulee järjestelmällisesti tunnistaa työpaikan vaara- ja haittatekijät, poistaa tai korjata ne sekä arvioida jäljellä jäävien merkitys työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle.

Kuluttajaturvallisuuslain mukaan toiminnanharjoittajan on olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla varmistauduttava siitä, että kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle. Toiminnanharjoittajalla on oltava riittävät ja oikeat tiedot kulutustavarasta ja kuluttajapalvelusta, ja hänen on arvioitava niihin liittyvät riskit.

Jäällä olevien latujen turvallisuus koostuu mm. latujen suunnittelusta ja rakentamisesta, latujen kunnossapidosta, käyttäjien opastamisesta, varoittamisesta, tiedottamisesta ja ohjeista hätätilanteissa toimimiseen.

Luonnonjäille tehtävien latujen turvallisuuden kannalta keskeisin seurattava ominaisuus on jään kantavuus, jota ei voida arvioida pelkästään paksuuden perusteella. Ilmastonmuutoksella ja sen seurauksilla on merkittäviä vaikutuksia jään rakenteeseen ja sitä kautta kantavuuteen. Olosuhteet voivat myös muuttua huomattavan nopeasti. Erityisesti luonnonjäille tyypilliset halkeamat muodostavat hankalasti arvioitavan turvallisuusriskin: lumipeitteen alla olevat halkeamat tulevat esiin vasta aurauksen tai harjauksen jälkeen.

Jään paksuutta on tarkkailtava useasta eri mittauspisteistä koko kauden ajan, jolloin latuja jäällä ylläpidetään. Latujen kunnossapitotöitä tekevillä työntekijöillä on puolestaan oltava mukanaan ja yllään sellaiset varusteet, joilla on mahdollista päästä ylös avannosta ja joiden avulla voidaan hälyttää tarvittaessa apua.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Työturvallisuuden näkökulmasta jäänmittaus tulee tehdä kauden alussa aina parityöskentelynä valoisaan aikaan, eivätkä mittaajat saa kulkea jäällä vierekkäin, vaan välimatkaa tulee olla vähintään 10 metriä.

Molemmilla mittaajilla pitää olla yllään seuraava varustus:

- pelastuspuku
- jäänaskalit + merkinantopilli
- heittoliina jäihin putoamisen varalta.

Mittaukset tulee tehdä kairareivistä mittakepillä, mutta mikäli on oletettavaa, että jäässä on myös kohvajääkerroksia, pitää jäätä ottaa myös näytepaloja kantavuusarvion vahvistamiseksi. Näytepala otetaan joko jäänäyteporalla tai sahaamalla.

Mittauksia tulee tehdä vähintään kerran viikossa useista mittauspisteistä. Mittauksia tulee tehdä reitillä ja sen välittömässä läheisyydessä noin 100 metrin välein. Jään paksuus voi vaihdella huomattavasti lyhyilläkin etäisyyksillä mm. lumikerroksen paksuuden vaihteluista johtuen. Kauden aikana useiden päivien leutojen jaksojen jälkeen on jään paksuus mitattava samaan tapaan kuin kauden aloituksen yhteydessä. Keväällä jään tikkuuntumista, eli rakenteen muuttumista, tulee seurata kairauksilla ja näytepalojen avulla.

Jäällä työskentely vaatii erityistä perehtymistä ja edellyttää työnantajalta työturvallisuuslain mukaista työn vaarojen arviointia. Työnantajan on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, jos niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Työturvallisuuslain systematiikasta ilmenee, että tunnistettu vaara tulee ensisijaisesti poistaa (välttää).

Työturvallisuuslaki edellyttää, että työ on järjestettävä siten, että mm. hukkumisen vaara on mahdollisimman vähäinen. Työpaikassa, jossa on veden varaan joutumisen johdosta hengen tai terveyden vaara, tulee sopivassa paikassa olla aina saatavissa pelastautumisvälineet. Työntekijöille on annettava tarpeelliset ohjeet hukkumisvaaran varalta.

Työntekijöitä pitää kouluttaa toimimaan poikkeustilanteessa omassa työssään (esim. avannosta ylös nousemisen harjoittelu tai työkoneen päältä/ohjaamosta poistuminen vedessä) ja heitä pitää opastaa toimimaan oikein havaitessaan jäällä loukkaantuneen henkilön. Ensiapukurssin suorittaminen on jäällä työskenteleville tarkoituksenmukaista. Yhteistyön harjoittelu pelastuslaitoksen kanssa on myös suositeltavaa loukkaantumistilanteiden varalta.

Uusien työntekijöiden perehdytys jäällä tehtäviin töihin pitää tehdä aina kokeneempien, jo aiempina talviliikuntakausina jäällä työtä tehneiden henkilöiden opastuksella. Parityöskentely on suositeltavaa. Apuun tulevaan tai apua järjestävään työntekijään pitää olla järjestettävissä esimerkiksi VHF-radiopuhelimen tms. turvapuhelimen avulla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Jäälatujen osalta riskit on arvoitu lain mukaisesti ottaen huomioon niin kuluttajaturvallisuus, työturvallisuus kuin taloudelliset ja toiminnalliset resurssit. Jäälatujen ylläpitäminen ei ole ydintoimintaa ja panostukset olisivat epäsuhdassa muihin liikuntatuotteisiin.

Tiedoksi
kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 404, 21.10.2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 87, 01.10.2024

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 127, 09.10.2024

§ 404

Nuorisovaltuuston aloite sivistys- ja kulttuurilautakunnan alaisen nuorisajaoston perustamisesta Tampereen kaupunkiin

TRE:5988/12.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 21.10.2024, § 404

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Reija Linnamaa, Hanna Karojärvi, Tampereen nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 01.10.2024, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheita toimenpiteisiin.

Perustelut

Nuorisovaltuusto esittää 29.8.2022 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupungin organisaatioon olisi tarkoituksenmukaista perustaa sivistys- ja kulttuurilautakunnan alainen nuorisajaosto, jossa lasten ja nuorten asiat tulisivat nykyistä paremmin huomioiduiksi. Nuorisovaltuuston näkemyksen mukaan Tampereen kaupungin tulisi myös keskittää kaikki koulutukseen liittyvät palvelut yhden lautakunnan alaisuuteen. Valtuustoaloitteessa kaavailaan, että nuorisajaoston päätösvaltaan voisi siirtyä esimerkiksi nuorisopalveluita, nuorten avustuksia, koulutuksen valmistelua sekä muita mahdollisia nuoria koskevia asioita. Lisäksi jaosto voisi asettaa kaupungin lapsi- ja nuorisopolitiikalle tavoitteita ja toimia niiden seuraamista valvovana toimielimenä. Valtuustoaloitteen mukaan nuorisajaoston toiminnalle voitaisiin hakea verrokkia esimerkiksi Helsingin ja Espoon kaupungeista, joissa on nuorisajaostoa vastaava lautakunnan alainen toimielin.

Johtaja Reija Linnamaa:

Tampereen kaupunkiorganisaatiota haluttiin uudistaa hyvinvointialueiden aloituksen jälkeen siten, että aiempi laaja sivistys- ja kulttuurilautakunta jaettiin kahteen lautakuntaan 1.6.2023 alkaen. Tuolloin päätetyt uudet lautakunnat ovat kasvatus- ja opetuslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää varhaiskasvatus ja esiopetus sekä perusopetus. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelulautakunnan tehtävänä on järjestää kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sisältäen taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut. Myös kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan suuntaviivojen määrittely ja ohjaus kuuluvat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen lautakunnan tehtäviin.

Ison lautakunnan jakamista perusteltiin muun muassa tarpeella muodostaa oma kokonaisuutensa varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta, jotka ovat varsin vahvasti säädetyjä tehtäväkokonaisuuksia. Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväkenttään liittyy vähemmän lainsäädäntöä. Ratkaisun myös nähtiin nostavan kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnan teemojen merkitystä sote-uudistuksen jälkeisessä kuntaorganisaatiossa sekä mahdollistavan luottamushenkilöiden syvällisen perehtymisen kunkin lautakunnan sisältöihin. Tehty lautakuntaratkaisu tukee osaltaan nuorten palvelujen kokonaisuuden tarkastelua.

Tampereen kaupungin johtamisjärjestelmässä toisen asteen koulutus on sijoittunut elinvoiman palvelualueelle. Ratkaisun taustalla on näkemys, että toisen asteen koulutuksella on vahva kytkentä kaupungin elinvoiman kehittämiseen, erityisesti työllisyys- ja elinkeinopalveluihin.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 09.10.2024, § 127

Valmistelijat / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut

Nuorisovaltuusto esittää 29.8.2022 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupungin organisaatioon olisi tarkoituksenmukaista perustaa sivistys- ja kulttuurilautakunnan alainen nuorisajaosto, jossa lasten ja nuorten asiat tulisivat nykyistä paremmin huomioiduiksi. Nuorisovaltuuston näkemyksen mukaan Tampereen kaupungin tulisi myös keskittää kaikki koulutukseen liittyvät palvelut yhden lautakunnan alaisuuteen. Valtuustoaloitteessa kaavailaan, että nuorisajaoston päätösvaltaan voisi siirtyä esimerkiksi nuorisopalveluita, nuorten avustuksia, koulutuksen valmistelua sekä muita mahdollisia nuoria koskevia asioita. Lisäksi jaosto voisi asettaa kaupungin lapsi- ja nuorisopolitiikalle tavoitteita ja toimia niiden seuraamista valvovana toimielimenä. Valtuustoaloitteen mukaan nuorisajaoston toiminnalle voitaisiin hakea verrokkia esimerkiksi Helsingin ja Espoon kaupungeista, joissa on nuorisajaostoa vastaava lautakunnan alainen toimielin.

Johtaja Reija Linnamaa:

Tampereen kaupunkiorganisaatiota haluttiin uudistaa hyvinvointialueiden aloituksen jälkeen siten, että aiempi laaja sivistys- ja kulttuurilautakunta jaettiin kahteen lautakuntaan 1.6.2023 alkaen. Tuolloin päätetyt uudet lautakunnat ovat kasvatus- ja opetuslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää varhaiskasvatus ja esiopetus sekä perusopetus. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelulautakunnan tehtävänä on järjestää kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sisältäen taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut. Myös kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan suuntaviivojen määrittely ja ohjaus kuuluvat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen lautakunnan tehtäviin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ison lautakunnan jakamista perusteltiin muun muassa tarpeella muodostaa oma kokonaisuutensa varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta, jotka ovat varsin vahvasti säädeltyjä tehtäväkokonaisuuksia. Kulttuurin ja vapaa-ajan tehtäväkenttään liittyy vähemmän lainsäädäntöä. Ratkaisun myös nähtiin nostavan kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnan teemojen merkitystä sote-uudistuksen jälkeisessä kuntaorganisaatiossa sekä mahdollistavan luottamushenkilöiden syvällisen perehtymisen kunkin lautakunnan sisältöihin. Tehty lautakuntaratkaisu tukee osaltaan nuorten palvelujen kokonaisuuden tarkastelua.

Tampereen kaupungin johtamisjärjestelmässä toisen asteen koulutus on sijoittunut elinvoiman palvelualueelle. Ratkaisun taustalla on näkemys, että toisen asteen koulutuksella on vahva kytkentä kaupungin elinvoiman kehittämiseen, erityisesti työllisyys- ja elinkeinopalveluihin.

Tiedoksi

kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 405, 21.10.2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 88, 01.10.2024

Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 110, 09.10.2024

§ 405

Nuorisovaltuuston aloite koulujen säännöllisestä yhteisöllisestä toiminnasta

TRE:2275/12.00.01/2024

Kaupunginhallitus, 21.10.2024, § 405

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Nuorisopalvelujohtaja Tiina-Liisa Vehkalahti, puh. 040 806 3239, johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 040 037 6420, opetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, etunimi.sukunimi@tampere.fi, lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Nuorisovaltuusto, Ulla Ojalampi, Kristiina Järvelä, Riikka Kolkkala, Tiina-Liisa Vehkalahti, Mari Aalto, Kirsi Viskari, Laura-Leena Leiwo, Tuula Hoivaala, Henna Välimäki, Heidi-Maria Kallio

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 01.10.2024, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:
Viskari Kirsi, Ojalampi Ulla-Maija, Aalto Mari, Vehkalahti Tiina-Liisa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösehdotus oli

Nuorisovaltuustolle annetaan vastauksena perustelutekstissä oleva lausunto.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi.

Perustelut

Nuorisovaltuuston 22.4.2024 kaupunginvaltuuston kokouksessa jättämässä aloitteessa nostetaan esiin huoli nuorten mielenterveydestä ja kouluarjen vaikutuksista siihen. Aloitteessa toivotaan kouluihin ja oppilaitoksiin lisää yhteisöllistä toimintaa, jonka järjestämiseen ja johon osallistumiseen tulisi olla mahdollisimman matala kynnyks. Aloitteessa todetaan, että jo pienelläkin panostuksella yhteisölliseen toimintaan voi olla merkittävä vaikutus ja sillä voidaan osoittaa, että nuorista välitetään myös opintosuorituksien ulkopuolella. Nuorisovaltuusto haluaakin, että Tampereen kaupunki velvoittaa koulujaan järjestämään joka toinen viikko jotain mukavaa ja rentoa tekemistä koulupäivän aikana opiskelun täyteen arjen rinnalle. Toimintaa voisivat aloitteen mukaan järjestää sekä oppilaat ja opettajat tai jokin ulkopuolinenkin taho, kuten esimerkiksi seurakunnat tai järjestöt.

Nuorisovaltuuston aloitteeseen annetaan alla olevat ja yhtenä kokonaisuutena käsiteltävät perusopetuksen, nuorisopalveluiden, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen vastineet.

Perusopetus

Nuorisovaltuuston aloite on tärkeä ja ajankohtainen. Nuorisovaltuusto kantaa huolta siitä, että nuoret kokevat koulunkäyntinsä yksipuoliseksi ja raskaaksi ja siksi koulujen yhteisöllisyyteen tulisi panostaa merkittävästi nykyistä enemmän.

Keväällä 2023 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan joka viides perusopetuksen oppilaista ja kolmasosa tytöistä koki itsensä uupuneiksi. Koulu-uupumus jaetaan kolmeen osa-alueeseen: uupumus, kyynisyys ja riittämättömyys. Uupumusasteisessa väsymyksessä väsymys ei mene pois nukkumalla ja kouluasiat pyörivät koko ajan mielessä. Kyyninen suhtautuminen koulunkäyntiin ilmenee negatiivisena suhtautumisena opiskeluun ja kouluinstituutioon. Kyynisyys ennustaa koulupudokkuutta, jopa syrjäytymistä. Riittämättömyyden kokemuksessa opiskelun tavoitteet laskevat ja alisuoriudutaan.

Koulu-uupumus on vakava ilmiö. Kasvatustieteen professori Katariina Salmela-Aron (2011) mukaan tutkimukset ovat osoittaneet, että sekä uupumus että masentuneisuus ovat jossain määrin pysyviä ilmiöitä, mutta jatkuessaan koulu-uupumus voi johtaa masentuneisuuteen. Salmela-Aron mukaan koulu-uupumukseen vaikuttavat monet asiat.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Keskeiset tekijät ovat toisaalta nuoren motivaatioon liittyvät asiat ja toisaalta nuoren sosiaalinen ympäristö – kolmen k:n kolmio: koulu, koti ja kaverit. (Lähteenä käytetty: Salmela-Aro, K. (2011) Mikä nuoria liikuttaa? Uupumuksesta intoon. Tieteessä tapahtuu 29 (4–5). <https://journal.fi/tt/article/view/4246>)

Koulu vaikuttaa yhteisöllisyyteen, kaverisuhteisiin ja yhdessä tekemiseen. Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat koulun yhteisöllisyyttä. Lämmin ja myönteinen opettaja–oppilassuhde on yhteydessä oppilaan kouluun sitoutumiseen. Vuoden 2023 Kouluterveyskyselyn mukaan moni oppilas on kokenut, että opettajalla on liian vähän aikaa heille. Yhtenä hyvän opettajan ominaisuutena on pidetty innostusta. Innostunut opettaja on innostunut sekä opettamastaan aiheesta että itse opettamisesta. On muun muassa todettu, että innostunut opettaja toimii opiskelijälähtöisesti ja hyödyntää monipuolisia tapoja opettaa ja voi näin herättää opiskelijan kiinnostuksen opiskeluun.

Koulu-uupumus lisääntyy helposti ryhmissä, joissa on voimakasta kilpailua ja puuttuu toisten tukemisen ilmapiiri. Positiivinen suhtautuminen koulunkäyntiin, innostus, sitoutuminen ja aikaansaamisen tunne ovat vahvoja suojatekijöitä koulu-uupumusta vastaan. Sen sijaan, että korostaisimme koulu-uupumusta, olisi tärkeää keskittyä positiiviseen suhtautumiseen koulunkäyntiin ja nuoren vahvaan itsetuntoon.

Tampereen perusopetuksessa tarjotaan jo tällä hetkellä melko monipuolisesti muutakin tekemistä kuin luokassa opiskelemista:

- Koulut suunnittelevat lukuvuosittain paljon erilaisia opintoretkeä ja tutustumiskäyntejä koulun lähialueille. Osa luokista toteuttaa mahdollisuuksien mukaan leirikouluja.
- 7.–9. luokkien oppilaille toteutetaan työelämään tutustumisen jaksoja yhteistyössä lähialueen yritysten ja muiden työnantajien kanssa.
- Taidekaari on Tampereen kaupungin perusopetukseen sidottu kulttuurikasvatusohjelma. Vakiintunut toiminta ulottuu varhaiskasvatuksen viisivuotiaista peruskoulun yhdeksäsluokkalaisiin.
- Taidetestaajat on Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, joka tarjoaa kaikille Suomen kahdeksäsluokkalaisille ja heidän opettajilleen 1–2 vierailua lukuvuodessa korkealaatuisen taiteen pariin.
- Luontokoulu Korento tavoittaa vuosittain noin 5 000 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lasta ja nuorta koko päivän monialaisissa luontokoulupäivissä. Etusijalla ovat 4. ja 7.luokat. Lisäksi luontokoulu tukee opettajia vuosittain erilaisilla koulutuksilla.
- Lupa liikkua – Lupa harrastaa on Tampereen kaupungin toimintamalli, jonka avulla tuetaan ja kannustetaan lapsia liikkumaan varhaiskasvatuksesta peruskoulun loppuun saakka.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tällä hetkellä Tampereella toimii noin 350 tätä toimintamallia hyödyntävää ryhmää.

- Oppilaskuntien tavoitteena on kannustaa oppilaita vaikuttamaan kouluyhteisön asioihin. Osaavassa ja monipuolisessa oppilaskuntatoiminnassa oppilaat pääsevät luomaan ja kehittämään koulun toimintakulttuuria avoimeksi ja vuorovaikutteiseksi.
- Tukioppilastoiminnan ydintä ovat nuorten osallisuus, kouluhyvinvointi ja kiusaamisen ennaltaehkäisy. Tukioppilaat voivat tutustuttaa oppilaita toisiinsa, esitellä koulua uusille oppilaille, järjestää tapahtumia ja tempauksia, pyytää yksinäisiä mukaan ja puuttua kiusaamiseen.
- Tämä lisäksi perusopetuksen kouluihin on rekrytoitu yli 40 kouluvalmentajaa. Kouluvalmentajien työ on opetushenkilöstöön sitomatonta työtä, joka pitää sisällään monipuolista yksilö- sekä yhteisöllistä työtä yhteistyössä opiskeluhuollon, opettajien ja nuorisopalveluiden kanssa. Kouluvalmentajien työskentely- ja toimintamallit vaihtelevat hieman koulun ja oppilaiden tarpeen mukaan, mutta yhteistä on oppilaiden kohtaaminen ja saatavilla olo nopeasti.

Koulujen yhteisöllistä toimintakulttuuria kehitetään edelleen aktiivisin toimenpitein perusopetuksessa. Kouluille on laadittu arviointityökaluksi Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat, joiden uusittu malli otetaan käyttöön kouluissa tänä syksynä (2024). Koulut arvioivat työkalulla omaa yhteisöllistä toimintakulttuuriaan muun muassa osallisuuden ja vuorovaikutuksen osa-alueilla. Oppilaiden osallisuus ja vaikutusvaltaisuus koulun toiminnassa ovat yksi portaiden tavoitteista ja oppilaiden aktiiviseen osallistumiseen on laadittu käytännön toimintaesimerkkejä. Portaissa mainittu oppilaiden keskinäinen vuorovaikutus pohjautuu turvallisemman tilan periaatteisiin, joiden laatiminen luokkakohtaisesti yhdessä oppilaiden kanssa on myös yksi perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman painopistealueista.

Perusopetusjohto on käsitellyt tämän nuorisovaltuuston aloitteen sisällön yhdessä rehtorien kanssa rehtorikokouksessa 28.8.2024. Rehtorit vievät viestin toiveesta säännöllisen yhteisöllisen toiminnan lisäämisestä koulujen henkilöstölle, oppilaskunnalle ja oppilaille.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut kiittää nuorisovaltuustoa erittäin tärkeästä, ajankohtaisesta ja merkityksellisestä aloitteesta. Nuorisopalveluissa olemme samaa mieltä siitä, että yhteisöllisyyden systemaattinen tukeminen koulussa on yksi parhaimpia (ja myös kustannustehokkaimpia) tapoja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea nuorten jaksamista ja mielenterveyttä sekä ennaltaehkäistä yksinäisyyttä, ulkopuolelle jäämistä ja kiusaamista. Kuten aloitteessakin todetaan, yhteisöllisyyden tukeminen on parhaimmillaan nimenomaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

arjen pieniä asioita, eikä vaadi aina speksakkeleja tai suuria tapahtumia. Tampereella tämä tarve on hyvin tunnistettu ja sen ansiosta meillä on jo kaikissa Tampereen yläkouluissa ja osassa alakoulujakin kouluvalmentajia palkattu juuri tähän työhön. Nuorisopalveluiden työn painopiste on nuorten vapaa-ajalla, eli koulun jälkeen sekä viikonloppuisin ja loma-aikoina tapahtuvassa toiminnassa. Teemme tiivistä yhteistyötä myös koulujen ja kouluvalmentajien kanssa ja työntekijämme osallistuvat eri kouluilla muun muassa ryhmätyksiin ja erilaisiin koulu yhteistyön muotoihin kuten ryhmien tai tapahtumien järjestämiseen.

Nuorisopalvelut on mielellään yhteistyössä edistämässä koulujen yhteisöllistä arkea ja takaamassa koulupäivän jälkeiselle ajalle lisää mahdollisuuksia yhteisölliseen ja turvalliseen tekemiseen.

Toinen aste

Ammatillinen koulutus

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu kiittää nuorisovaltuustoa tärkeän asian esiin nostamisesta ja jakaa huolen nuorten jaksamisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa arjen oppimisympäristöt ja opiskelutavat vaihtelevat. Pääasiassa opiskelu tapahtuu toiminnallisesti työsaleissa erilaisia harjoitustehtäviä tehden vaihtelevissa oppimisympäristöissä ja osan opiskeluaikaa erilaisissa alan työpaikoissa ja -työyhteisöissä työelämän osaamista hankkien. Nuoret opiskelevat henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti omaa alaansa, joten heidän opiskeluympäristönsä ovat erilaisia ja opiskeluarki monipuolista.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opiskelijat kokevat Amis-palautteiden perusteella kuuluvansa opiskeluyhteisöön ja kouluterveyskyselyn 2023 mukaan opiskelijat viihtyvät ammatillisessa koulutuksessa parhaiten ja kokevat koulu-uupumusta vähiten. Valtaosa nuorista kokee kuuluvansa ryhmään tai kouluyhteisöön. Oppimisyhteisön kokee hyvänä 78 % pojista ja 55 % tytöistä. Osallisuuden koki erittäin heikoksi noin 10 % opiskelijoista. Yksinäisyyden kokemus on tytöillä yleisempää kuin pojilla. Työtä opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi tuleekin tehdä koko ajan.

Tredun strategisen ohjelman kestävä elämäntapaa koskeva keskeinen tavoite on hyvinvoiva yhteisö. Tredu tarjoaa opiskelijoille turvallisen ympäristön osaamisen kehittämiseen ja toimii osallisuutta sekä hyvinvointia vahvistaen monin eri tavoin. Tredu mahdollistaa opiskelijoille vaihtelevia teoria- ja käytännönharjoituksia erilaisissa oppimisympäristöissä, erilaisia tapahtumia, monipuolista toimintaa ja moniammatillisia palveluja ja kohtaamisia opiskelupäivien aikana. Toiminta vaihtelee eri kampuksilla, mutta tavoitteet ovat kaikille samat. Tredun yhteisöllinen toimintakulttuuri sekä Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumi- sekä opiskelijafoorumitoiminta tukevat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

positiivisen opiskeluilmapiirin ylläpitämistä ja yhteisön hyvinvointia. Lisäksi opettajat ja ohjaushenkilöstö tukevat yhteistyössä opiskelijoiden hyvinvointia ja opintojen etenemistä.

Tredun opiskeluhuoltosuunnitelmassa linjataan Tredun yhteisöllisen opiskeluhuollon toimenpiteet, joita tarkennetaan kampuskohtaisesti. Yhteisöllinen opiskeluhuolto pitää sisällään oppilaitoksen toimintakulttuurin ja toimet, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta, osallisuutta, ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä esteettömyyttä.

Tredun kampuksilla vietetään teemaviikkoja, esimerkiksi Hyvinvointi virtaa -viikko ja Kestävän kehityksen teemaviikko, sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia ja tempauksia, kuten starttipäivät, ryhmäytymispäivät ja päättäjäistapahtumat. Vaihtelua arkeen tuovat Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin -pajat, jotka tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden maksuttomaan harrastamiseen kädentaitojen ja ammattiosaamisen parissa sekä keskellä koulupäivää että koulupäivän jälkeen. Tredussa järjestetään moninaista harrastus- ja muuta pajatoimintaa muun muassa ensimmäisen vuoden opiskelijoiden voimavarapaja, kokkipaja, hopeaketjupaja, Kestävän elämäntavan lähettilääksi -paja, musapaja, lukujamit, neulontapaja, draamapaja, rap-työpaja, kuntosali- ja liikuntapaja sekä luovan kirjoittamisen paja.

Kohtaamo on opiskelijoiden avoin kohtaamispaikka. Kohtaamoon voi mennä juttelemaan mieltä askarruttavista asioista henkilöstön ja vierailijoiden kanssa. Kohtaamon vierailijoita ovat esimerkiksi erilaiset harrastustoimijat, eri yhdistykset ja järjestöt. Kohtaamo -toiminta tukee kampuksella järjestettävää yhteisöllistä toimintaa ja tapahtumia, joiden tavoitteena on tukea hyvinvointia ja tuoda erilaisia virikkeitä opiskelijoiden arkeen. Yhteistyötä tehdään myös Pakolaisnuorten tuki ry:n kanssa ja KÖLVI- ja NOVA -toiminnassa tavoitteena tukea osallisuutta ja kotoutumista.

Tredun opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki Tredun opiskelijat ja opiskelijakuntatoiminnan tavoitteena on lisätä hyvinvointia koko oppilaitoksessa, edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunta- ja tuutor-toiminnan puitteissa suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijoiden toiveiden mukaisia ajankohtaisia tapahtumia kuten aamukahvitilaisuudet ja virkistäytymisiltapäivät esim. lettukestien merkeissä sekä Pride-tapahtumat ja Amisgaalat. Opiskelijat ovat järjestäneet myös erilaisia teemapäiviä ja -viikkoja, tapaamisia, paneelikeskusteluja, opintomatkoja, ryhmäytymis- ja koulutusleirejä sekä starttipajoja uusille opiskelijoille sekä muita pajoja ja esim. tempauksia liittyen ruokala- ja WC-käyttämiseen sekä sähkötupakointiin sisätiloissa. Opiskelijakunnat koordinoivat School to Belong -ohjelman jalkautumista kampuksille,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

jonka puitteissa pyritään tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään nuorten yksinäisyyttä ja tarjoamaan tukea esimerkiksi koulutusten muodossa. Opiskelijakunta on kehittänyt myös kaverituutor-toimintaa.

Tredussa panostetaan vahvasti yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin myös hanketyönä esim. Pidetään yhtä, Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen 2024–2025, Ankkuritoiminnasta apua ja tukea II asteelle sekä Opiskelijan äänellä - hankkeissa.

Yhteenvetona Tredun ammatillisen koulutuksen osalta voidaan todeta, että Tredussa tarjotaan jo nykyisellään merkittävän paljon vaihtelevaa toimintaa opiskelutäyteen arjen rinnalle. Tredussa kannustetaan opiskelijoita ja henkilöstöä järjestämään tavoitteellisesti yhteisöllistä toimintaa ja tapahtumia jatkossakin. Tredun johtoryhmä on huomionnut nuorisovaltuuston esityksen valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus kiittää nuorisovaltuustoa ajankohtaisesta ja tärkeästä aloitteesta. Lukiokoulutuksessa olemme samaa mieltä nuorisovaltuuston kanssa yhteisöllisyyttä edistävän ja opiskelijoiden hyvinvointia tukevan toiminnan tarpeellisuudesta.

Lukiokoulutus jakaa nuorisovaltuuston huolen opiskelijoiden uupumisesta, mielen hyvinvoinnin haasteista sekä koulujen yhteisöllisyydestä. Yksiköiden koko on kasvanut, mikä aiheuttaa sen, että kaikki eivät tunne toisiaan. Tämä on näkynyt sekä kouluterveyskyselyiden että lukiokoulutuksen omien kyselyiden tuloksissa. Näistä syistä yhteisöllisyys onkin noussut yhdeksi painopisteeksi lukiokoulutuksessa.

Jokaisessa lukiokoulutuksen yksikössä on tehty jo pitkän aikaa yhteisöllisyyttä edistävää työtä. Yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät pohtivat ja suunnittelevat säännöllisesti lukioden yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa. Lukioden perinteiset juhlat ja tapahtumat kuten vanhojen tanssit ja penkkarit lisäävät yhteisöllisyyttä. Lukioon kiinnittyminen on yhteisöllisyyden näkökulmasta oleellista. Aloittavia opiskelijoita ryhmytetään eri tavoin, muun muassa järjestämällä ryhmytysiltapäiviä, koulusuunnistuksia ja leikkimielisiä kilpailuita. Muualta muuttaneille järjestetään pienryhmätoimintaa. Opintojaksojen alussa opiskelijat tutustuvat toisiinsa ryhmyttävillä menetelmillä. Tämä on merkittävässä roolissa yhteisöllisyyden edistämisessä ja kouluun kiinnittymisessä, sillä ryhmän kokoonpano vaihtelee lukiolaisella jokaisella oppitunnilla. Tätä kehitetään voimakkaasti koko ajan kouluttamalla henkilöstöä. Ryhmänohjaajat tapaavat opiskelijoitaan viikoittain ryhmänohjaustuokioissa. Opiskelijakunnan hallituksen järjestämät tapahtumat ja teemaviikot sekä erilaisten tuutoreiden järjestämä säännöllinen ohjelma piristävät lukioarkea. Lukioissa on aktiivista kerhotoimintaa, jota ohjaavat sekä opettajat että opiskelijat. Erilaiset projektit ja kansainvälisyshankkeet lisäävät omalta osaltaan yhteisöllisyyttä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lukiokoulutuksessa on tunnistettu selkeä lisätarve yhteisölliselle työlle, joten kaupungin lukioissa kehitetään yhteisöllisyyttä monivuotisen hankkeen avulla. Hankkeen tavoitteena on lisätä matalan kynnyksen osallistavaa välituntitoimintaa sekä kehittää helposti kopioitavia menetelmiä lukioiden yhteisöllisyyden käyttöön.

Välituntiolohuonetoiminta on viikoittaista. Kun halutaan vaikuttavaa toimintaa, se vaatii aina eri tahojen yhteistyötä ja koordinoitua. Yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät ovat tässä tärkeässä roolissa.

Nuorisovaltuusto pyytää aloitteessaan kaupunkia velvoittamaan, että jokaisessa koulussa järjestetään yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa vähintään joka toinen viikko. Lukiokoulutuksessa tämä jo toteutuu, mutta yhteisöllistä työtä kehitetään jatkuvasti työryhmissä. Työryhmiin osallistuu henkilöstön lisäksi myös opiskelijoita, sillä heidän roolinsa yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan lisäämisessä on erityisen tärkeä.

Yhteisöllinen arki vaatii aina yhteistyötä henkilöstön, opiskelijoiden ja muiden tahojen välillä eikä se synny itsestään. Lukiokoulutus onkin satsannut tähän ja yhteisöllistä toimintaa kehitetään jatkuvasti myös tulevaisuudessa.

Tiedoksi

kaupunginhallitus, nuorisovaltuusto

Kokouskäsitely

Arttu Vuori saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Esittelijä muutti päätösehdotuksensa muotoon:

Nuorisovaltuustolle annetaan vastauksena perustelutekstissä oleva lausunto.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi.

Puheenjohtaja hyväksyi muutetun päätösehdotuksen asian käsittelyn pohjaksi.

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 09.10.2024, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:

Viskari Kirsi, Ojalampi Ulla-Maija, Aalto Mari, Vehkalahti Tiina-Liisa

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Päätösehdotus oli

Nuorisovaltuustolle annetaan vastauksena perustelutekstissä oleva lausunto.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu vastaus merkitään tiedoksi.

Perustelut

Nuorisovaltuuston 22.4.2024 kaupunginvaltuuston kokouksessa jättämässä aloitteessa nostetaan esiin huoli nuorten mielenterveydestä ja kouluarjen vaikutuksista siihen. Aloitteessa toivotaan kouluihin ja oppilaitoksiin lisää yhteisöllistä toimintaa, jonka järjestämiseen ja johon osallistumiseen tulisi olla mahdollisimman matala kynnyks. Aloitteessa todetaan, että jo pienelläkin panostuksella yhteisölliseen toimintaan voi olla merkittävä vaikutus ja sillä voidaan osoittaa, että nuorista välitetään myös opintosuorituksien ulkopuolella. Nuorisovaltuusto haluaakin, että Tampereen kaupunki velvoittaa koulujaan järjestämään joka toinen viikko jotain mukavaa ja rentoa tekemistä koulupäivän aikana opiskelun täyteen arjen rinnalle. Toimintaa voisivat aloitteen mukaan järjestää sekä oppilaat ja opettajat tai jokin ulkopuolinenkin taho, kuten esimerkiksi seurakunnat tai järjestöt.

Nuorisovaltuuston aloitteeseen annetaan alla olevat ja yhtenä kokonaisuutena käsiteltävät perusopetuksen, nuorisopalveluiden, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen vastineet.

Perusopetus

Nuorisovaltuuston aloite on tärkeä ja ajankohtainen. Nuorisovaltuusto kantaa huolta siitä, että nuoret kokevat koulunkäyntinsä yksipuoliseksi ja raskaaksi ja siksi koulujen yhteisöllisyyteen tulisi panostaa merkittävästi nykyistä enemmän.

Keväällä 2023 tehdyn kouluterveyskyselyn mukaan joka viides perusopetuksen oppilaista ja kolmasosa tytöistä koki itsensä uupuneiksi. Koulu-uupumus jaetaan kolmeen osa-alueeseen: uupumus, kyynisyys ja riittämättömyys. Uupumusasteisessa väsymyksessä väsymys ei mene pois nukkumalla ja kouluasiat pyörivät koko ajan mielessä. Kyyninen suhtautuminen koulunkäyntiin ilmenee negatiivisena suhtautumisena opiskeluun ja kouluinstituutioon. Kyynisyys ennustaa koulupudokkuutta, jopa syrjäytymistä. Riittämättömyyden kokemuksessa opiskelun tavoitteet laskevat ja alisuoriudutaan.

Koulu-uupumus on vakava ilmiö. Kasvatustieteen professori Katariina Salmela-Aron (2011) mukaan tutkimukset ovat osoittaneet, että sekä uupumus että masentuneisuus ovat jossain määrin pysyviä ilmiöitä, mutta jatkuessaan koulu-uupumus voi johtaa masentuneisuuteen. Salmela-Aron mukaan koulu-uupumukseen vaikuttavat monet asiat.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Keskeiset tekijät ovat toisaalta nuoren motivaatioon liittyvät asiat ja toisaalta nuoren sosiaalinen ympäristö – kolmen k:n kolmio: koulu, koti ja kaverit. (Lähteenä käytetty: Salmela-Aro, K. (2011) Mikä nuoria liikuttaa? Uupumuksesta intoon. Tieteessä tapahtuu 29 (4–5). <https://journal.fi/tt/article/view/4246>)

Koulu vaikuttaa yhteisöllisyyteen, kaverisuhteisiin ja yhdessä tekemiseen. Yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset vahvistavat koulun yhteisöllisyyttä. Lämmin ja myönteinen opettaja–oppilassuhde on yhteydessä oppilaan kouluun sitoutumiseen. Vuoden 2023 Kouluterveyskyselyn mukaan moni oppilas on kokenut, että opettajalla on liian vähän aikaa heille. Yhtenä hyvän opettajan ominaisuutena on pidetty innostusta. Innostunut opettaja on innostunut sekä opettamastaan aiheesta että itse opettamisesta. On muun muassa todettu, että innostunut opettaja toimii opiskelijälähtöisesti ja hyödyntää monipuolisia tapoja opettaa ja voi näin herättää opiskelijan kiinnostuksen opiskeluun.

Koulu-uupumus lisääntyy helposti ryhmissä, joissa on voimakasta kilpailua ja joista puuttuu toisten tukemisen ilmapiiri. Positiivinen suhtautuminen koulunkäyntiin, innostus, sitoutuminen ja aikaansaamisen tunne ovat vahvoja suojatekijöitä koulu-uupumusta vastaan. Sen sijaan, että korostaisimme koulu-uupumusta, olisi tärkeää keskittyä positiiviseen suhtautumiseen koulunkäyntiin ja nuoren vahvaan itsetuntoon.

Tampereen perusopetuksessa tarjotaan jo tällä hetkellä melko monipuolisesti muutakin tekemistä kuin luokassa opiskelemista:

- Koulut suunnittelevat lukuvuosittain paljon erilaisia opintoretkeä ja tutustumiskäyntejä koulun lähialueille. Osa luokista toteuttaa mahdollisuuksien mukaan leirikouluja.
- 7.–9. luokkien oppilaille toteutetaan työelämään tutustumisen jaksoja yhteistyössä lähialueen yritysten ja muiden työnantajien kanssa.
- Taidekaari on Tampereen kaupungin perusopetukseen sidottu kulttuurikasvatusohjelma. Vakiintunut toiminta ulottuu varhaiskasvatuksen viisivuotiaista peruskoulun yhdeksäsluokkalaisiin.
- Taidetestaajat on Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, joka tarjoaa kaikille Suomen kahdeksäsluokkalaisille ja heidän opettajilleen 1–2 vierailua lukuvuodessa korkealaatuisen taiteen pariin.
- Luontokoulu Korento tavoittaa vuosittain noin 5 000 varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lasta ja nuorta koko päivän monialaisissa luontokoulupäivissä. Etusijalla ovat 4. ja 7.luokat. Lisäksi luontokoulu tukee opettajia vuosittain erilaisilla koulutuksilla.
- Lupa liikkua – Lupa harrastaa on Tampereen kaupungin toimintamalli, jonka avulla tuetaan ja kannustetaan lapsia liikkumaan varhaiskasvatuksesta peruskoulun loppuun saakka.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tällä hetkellä Tampereella toimii noin 350 tätä toimintamallia hyödyntävää ryhmää.

- Oppilaskuntien tavoitteena on kannustaa oppilaita vaikuttamaan kouluyhteisön asioihin. Osaavassa ja monipuolisessa oppilaskuntatoiminnassa oppilaat pääsevät luomaan ja kehittämään koulun toimintakulttuuria avoimeksi ja vuorovaikutteiseksi.
- Tukioppilastoiminnan ydintä ovat nuorten osallisuus, kouluhyvinvointi ja kiusaamisen ennaltaehkäisy. Tukioppilaat voivat tutustuttaa oppilaita toisiinsa, esitellä koulua uusille oppilaille, järjestää tapahtumia ja tempauksia, pyytää yksinäisiä mukaan ja puuttua kiusaamiseen.
- Tämä lisäksi perusopetuksen kouluihin on rekrytoitu yli 40 kouluvalmentajaa. Kouluvalmentajien työ on opetushenkilöstöön sitomatonta työtä, joka pitää sisällään monipuolista yksilö- sekä yhteisöllistä työtä yhteistyössä opiskeluhuollon, opettajien ja nuorisopalveluiden kanssa. Kouluvalmentajien työskentely- ja toimintamallit vaihtelevat hieman koulun ja oppilaiden tarpeen mukaan, mutta yhteistä on oppilaiden kohtaaminen ja saatavilla olo nopeasti.

Koulujen yhteisöllistä toimintakulttuuria kehitetään edelleen aktiivisin toimenpitein perusopetuksessa. Kouluille on laadittu arviointityökaluksi Yhteisöllisyyden ja osallisuuden portaat, joiden uusittu malli otetaan käyttöön kouluissa tänä syksynä (2024). Koulut arvioivat työkalulla omaa yhteisöllistä toimintakulttuuriaan muun muassa osallisuuden ja vuorovaikutuksen osa-alueilla. Oppilaiden osallisuus ja vaikutusvaltaisuus koulun toiminnassa ovat yksi portaiden tavoitteista ja oppilaiden aktiiviseen osallistumiseen on laadittu käytännön toimintaesimerkkejä. Portaissa mainittu oppilaiden keskinäinen vuorovaikutus pohjautuu turvallisemman tilan periaatteisiin, joiden laatiminen luokkakohtaisesti yhdessä oppilaiden kanssa on myös yksi perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman painopistealueista.

Perusopetusjohto on käsitellyt tämän nuorisovaltuuston aloitteen sisällön yhdessä rehtorien kanssa rehtorikokouksessa 28.8.2024. Rehtorit vievät viestin toiveesta säännöllisen yhteisöllisen toiminnan lisäämisestä koulujen henkilöstölle, oppilaskunnalle ja oppilaille.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut kiittää nuorisovaltuustoa erittäin tärkeästä, ajankohtaisesta ja merkityksellisestä aloitteesta. Nuorisopalveluissa olemme samaa mieltä siitä, että yhteisöllisyyden systemaattinen tukeminen koulussa on yksi parhaimpia (ja myös kustannustehokkaimpia) tapoja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia, tukea nuorten jaksamista ja mielenterveyttä sekä ennaltaehkäistä yksinäisyyttä, ulkopuolelle jäämistä ja kiusaamista. Kuten aloitteessakin todetaan, yhteisöllisyyden tukeminen on parhaimmillaan nimenomaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

arjen pieniä asioita, eikä vaadi aina speksakkeleja tai suuria tapahtumia. Tampereella tämä tarve on hyvin tunnistettu ja sen ansiosta meillä on jo kaikissa Tampereen yläkouluissa ja osassa alakoulujakin kouluvalmentajia palkattu juuri tähän työhön. Nuorisopalveluiden työn painopiste on nuorten vapaa-ajalla, eli koulun jälkeen sekä viikonloppuisin ja loma-aikoina tapahtuvassa toiminnassa. Teemme tiivistä yhteistyötä myös koulujen ja kouluvalmentajien kanssa ja työntekijämme osallistuvat eri kouluilla muun muassa ryhmätyksiin ja erilaisiin koulu yhteistyön muotoihin kuten ryhmien tai tapahtumien järjestämiseen.

Nuorisopalvelut on mielellään yhteistyössä edistämässä koulujen yhteisöllistä arkea ja takaamassa koulupäivän jälkeiselle ajalle lisää mahdollisuuksia yhteisölliseen ja turvalliseen tekemiseen.

Toinen aste

Ammatillinen koulutus

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu kiittää nuorisovaltuustoa tärkeän asian esiin nostamisesta ja jakaa huolen nuorten jaksamisesta.

Ammatillisessa koulutuksessa arjen oppimisympäristöt ja opiskelutavat vaihtelevat. Pääasiassa opiskelu tapahtuu toiminnallisesti työsaleissa erilaisia harjoitustehtäviä tehden vaihtelevissa oppimisympäristöissä ja osan opiskeluaikaa erilaisissa alan työpaikoissa ja -työyhteisöissä työelämän osaamista hankkien. Nuoret opiskelevat henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti omaa alaansa, joten heidän opiskeluympäristönsä ovat erilaisia ja opiskeluarki monipuolista.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opiskelijat kokevat Amis-palautteiden perusteella kuuluvansa opiskeluyhteisöön ja kouluterveyskyselyn 2023 mukaan opiskelijat viihtyvät ammatillisessa koulutuksessa parhaiten ja kokevat koulu-uupumusta vähiten. Valtaosa nuorista kokee kuuluvansa ryhmään tai kouluyhteisöön. Oppimisyhteisön kokee hyvänä 78 % pojista ja 55 % tytöistä. Osallisuuden koki erittäin heikoksi noin 10 % opiskelijoista. Yksinäisyyden kokemus on tytöillä yleisempää kuin pojilla. Työtä opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi tuleekin tehdä koko ajan.

Tredun strategisen ohjelman kestävä elämäntapaa koskeva keskeinen tavoite on hyvinvoiva yhteisö. Tredu tarjoaa opiskelijoille turvallisen ympäristön osaamisen kehittämiseen ja toimii osallisuutta sekä hyvinvointia vahvistaen monin eri tavoin. Tredu mahdollistaa opiskelijoille vaihtelevia teoria- ja käytännönharjoituksia erilaisissa oppimisympäristöissä, erilaisia tapahtumia, monipuolista toimintaa ja moniammatillisia palveluja ja kohtaamisia opiskelupäivien aikana. Toiminta vaihtelee eri kampuksilla, mutta tavoitteet ovat kaikille samat. Tredun yhteisöllinen toimintakulttuuri sekä Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumi- sekä opiskelijafoorumitoiminta tukevat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

positiivisen opiskeluilmapiirin ylläpitämistä ja yhteisön hyvinvointia. Lisäksi opettajat ja ohjaushenkilöstö tukevat yhteistyössä opiskelijoiden hyvinvointia ja opintojen etenemistä.

Tredun opiskeluhoitosuunnitelmassa linjataan Tredun yhteisöllisen opiskeluhoillon toimenpiteet, joita tarkennetaan kampuskohtaisesti. Yhteisöllinen opiskeluhoito pitää sisällään oppilaitoksen toimintakulttuurin ja toimet, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, vuorovaikutusta, osallisuutta, ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä esteettömyyttä.

Tredun kampuksilla vietetään teemaviikkoja, esimerkiksi Hyvinvointi virtaa -viikko ja Kestävän kehityksen teemaviikko, sekä järjestetään yhteisiä tapahtumia ja tempauksia, kuten starttipäivät, ryhmäytymispäivät ja päättäjäistapahtumat. Vaihtelua arkeen tuovat Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin -pajat, jotka tarjoavat opiskelijoille mahdollisuuden maksuttomaan harrastamiseen kädentaitojen ja ammattiosaamisen parissa sekä keskellä koulupäivää että koulupäivän jälkeen. Tredussa järjestetään moninaista harrastus- ja muuta pajatoimintaa muun muassa ensimmäisen vuoden opiskelijoiden voimavarapaja, kokkipaja, hopeaketjupaja, Kestävän elämäntavan lähettilääksi -paja, musapaja, lukujamit, neulontapaja, draamapaja, rap-työpaja, kuntosali- ja liikuntapaja sekä luovan kirjoittamisen paja.

Kohtaamo on opiskelijoiden avoin kohtaamispaikka. Kohtaamoon voi mennä juttelemaan mieltä askarruttavista asioista henkilöstön ja vierailijoiden kanssa. Kohtaamon vierailijoita ovat esimerkiksi erilaiset harrastustoimijat, eri yhdistykset ja järjestöt. Kohtaamo -toiminta tukee kampuksella järjestettävää yhteisöllistä toimintaa ja tapahtumia, joiden tavoitteena on tukea hyvinvointia ja tuoda erilaisia virikkeitä opiskelijoiden arkeen. Yhteistyötä tehdään myös Pakolaisnuorten tuki ry:n kanssa ja KÖLVI- ja NOVA -toiminnassa tavoitteena tukea osallisuutta ja kotoutumista.

Tredun opiskelijakuntaan kuuluvat kaikki Tredun opiskelijat ja opiskelijakuntatoiminnan tavoitteena on lisätä hyvinvointia koko oppilaitoksessa, edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunta- ja tuutor-toiminnan puitteissa suunnitellaan ja toteutetaan opiskelijoiden toiveiden mukaisia ajankohtaisia tapahtumia, kuten aamukahvilitaisuudet ja virkistäytymisiltapäivät esim. lettukestien merkeissä sekä Pride-tapahtumat ja Amisgaalat. Opiskelijat ovat järjestäneet myös erilaisia teemapäiviä ja -viikkoja, tapaamisia, paneelikeskusteluja, opintomatkoja, ryhmäytymis- ja koulutusleirejä sekä starttipajoja uusille opiskelijoille sekä muita pajoja ja esim. tempauksia liittyen ruokala- ja WC-käyttämiseen sekä sähkötukointiin sisätiloissa. Opiskelijakunnat koordinoivat School to Belong -ohjelman jalkautumista kampuksille,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

jonka puitteissa pyritään tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään nuorten yksinäisyyttä ja tarjoamaan tukea esimerkiksi koulutusten muodossa. Opiskelijakunta on kehittänyt myös kaverituutor-toimintaa.

Tredussa panostetaan vahvasti yhteisöllisyyden vahvistamiseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin myös hanketyönä esim. Pidetään yhtä, Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen 2024–2025, Ankkuritoiminnasta apua ja tukea II asteelle sekä Opiskelijan äänellä - hankkeissa.

Yhteenvetona Tredun ammatillisen koulutuksen osalta voidaan todeta, että Tredussa tarjotaan jo nykyisellään merkittävän paljon vaihtelevaa toimintaa opiskelutäyteen arjen rinnalle. Tredussa kannustetaan opiskelijoita ja henkilöstöä järjestämään tavoitteellisesti yhteisöllistä toimintaa ja tapahtumia jatkossakin. Tredun johtoryhmä on huomionnut nuorisovaltuuston esityksen valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus kiittää nuorisovaltuustoa ajankohtaisesta ja tärkeästä aloitteesta. Lukiokoulutuksessa olemme samaa mieltä nuorisovaltuuston kanssa yhteisöllisyyttä edistävän ja opiskelijoiden hyvinvointia tukevan toiminnan tarpeellisuudesta.

Lukiokoulutus jakaa nuorisovaltuuston huolen opiskelijoiden uupumisesta, mielen hyvinvoinnin haasteista sekä koulujen yhteisöllisyydestä. Yksiköiden koko on kasvanut, mikä aiheuttaa sen, että kaikki eivät tunne toisiaan. Tämä on näkynyt sekä kouluterveyskyselyiden että lukiokoulutuksen omien kyselyiden tuloksissa. Näistä syistä yhteisöllisyys onkin noussut yhdeksi painopisteeksi lukiokoulutuksessa.

Jokaisessa lukiokoulutuksen yksikössä on tehty jo pitkän aikaa yhteisöllisyyttä edistävää työtä. Yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät pohtivat ja suunnittelevat säännöllisesti lukioiden yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa. Lukioiden perinteiset juhlat ja tapahtumat, kuten vanhojen tanssit ja penkkarit lisäävät yhteisöllisyyttä. Lukioon kiinnittyminen on yhteisöllisyyden näkökulmasta oleellista. Aloittavia opiskelijoita ryhmytetään eri tavoin, muun muassa järjestämällä ryhmytysiltapäiviä, koulusuunnistuksia ja leikkimielisiä kilpailuita. Muualta muuttaneille järjestetään pienryhmätoimintaa. Opintojaksojen alussa opiskelijat tutustuvat toisiinsa ryhmyttävillä menetelmillä. Tämä on merkittävässä roolissa yhteisöllisyyden edistämisessä ja kouluun kiinnittymisessä, sillä ryhmän kokoonpano vaihtelee lukiolaisella jokaisella oppitunnilla. Tätä kehitetään voimakkaasti koko ajan kouluttamalla henkilöstöä.

Ryhmänohjaajat tapaavat opiskelijoitaan viikoittain ryhmänohjaustuokioissa. Opiskelijakunnan hallituksen järjestämät tapahtumat ja teemaviikot sekä erilaisten tuutoreiden järjestämä säännöllinen ohjelma piristävät lukioarkea. Lukioissa on aktiivista kerhotoimintaa, jota ohjaavat sekä opettajat että opiskelijat. Erilaiset projektit ja kansainvälisyshankkeet lisäävät omalta osaltaan yhteisöllisyyttä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lukiokoulutuksessa on tunnistettu selkeä lisätarve yhteisölliselle työlle, joten kaupungin lukioissa kehitetään yhteisöllisyyttä monivuotisen hankkeen avulla. Hankkeen tavoitteena on lisätä matalan kynnyksen osallistavaa välituntitoimintaa sekä kehittää helposti kopioitavia menetelmiä lukioiden yhteisöllisyyden käyttöön.

Välituntiolohuonetoiminta on viikoittaista. Kun halutaan vaikuttavaa toimintaa, se vaatii aina eri tahojen yhteistyötä ja koordinoitua. Yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät ovat tässä tärkeässä roolissa.

Nuorisovaltuusto pyytää aloitteessaan kaupunkia velvoittamaan, että jokaisessa koulussa järjestetään yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa vähintään joka toinen viikko. Lukiokoulutuksessa tämä jo toteutuu, mutta yhteisöllistä työtä kehitetään jatkuvasti työryhmissä. Työryhmiin osallistuu henkilöstön lisäksi myös opiskelijoita, sillä heidän roolinsa yhteisöllisyyttä lisäävän toiminnan lisäämisessä on erityisen tärkeä.

Yhteisöllinen arki vaatii aina yhteistyötä henkilöstön, opiskelijoiden ja muiden tahojen välillä, eikä se synny itsestään. Lukiokoulutus onkin satsannut tähän ja yhteisöllistä toimintaa kehitetään jatkuvasti myös tulevaisuudessa.

Tiedoksi

Tampereen nuorisovaltuusto

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 406

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- Yhdyskuntalautakunnan 10.10.2024 pöytäkirja
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan 9.10.2024 pöytäkirja
- Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 9.10.2024 pöytäkirja
- Luovan kirjallisen työn palkitsemistoimikunnan 9.10.2024 pöytäkirja
- Asunto- ja kiinteistölautakunnan 10.10.2024 pöytäkirja

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteinen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, elinvoima- ja osaamislautakunta sekä asunto- ja kiinteistölautakunta (2021 - 2025)

§ 22 Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi asuntosäästöjärjestelmästä sekä siihen liittyvistä laeista, 11.10.2024

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta, kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

§ 29 Asemakaavan muutos Kangasalan Kunnantiellä keskustan korttelin 113 osassa sekä siihen liittyvillä katualueilla, kaava 843 - lausunto, 09.10.2024

Asiakirjahallintopäällikkö

§ 4 Monetra Pirkanmaa Oy:n arkistonmuodostussuunnitelman hyväksyminen, 11.10.2024

Hankejohtaja

§ 54 Sähkölínjan (110 kv) siirto Lamminpää-Lielähti-Pölkkyä, 09.10.2024

§ 55 Valoviikkojen uusien valaistuksien toteutuksen tilaaminen Tampereen Vera Oy:ltä, 07.10.2024

§ 56 Viinikanlahden keskitettyjen alueellisten pysäköintilaitosten kaupallisen selvityksen hankkiminen A-Insinöörit Suunnittelu Oy:ltä, 09.10.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Johtaja, ammatillinen koulutus

§ 246 Päätoimisen tuntiopettajan ottaminen Tampereen seudun ammattipistoon 1.11.2024 alkaen, 09.10.2024

Johtaja, digitalisaatio ja tietohallinto

§ 64 Ydintietojenhallintajärjestelmän ylläpitosopimuksen irtisanominen, 16.10.2024

§ 65 Avustushakuprosessin digitalisaatioselvityksen hankinta Kuntien Tiera Oy:ltä, 16.10.2024

§ 52 Palvelusopimus Tampereen Raitiotie Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 53 Palvelusopimus Ekokumppanit Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 54 Palvelusopimus Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy:n kanssa tietohallinto- ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 55 Palvelusopimus Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kanssa tietohallinto- ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 56 Palvelusopimus Visit Tampere Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 57 Palvelusopimus Hiedanrannan Kehitys Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 58 Palvelusopimus Tampereen Tilapalvelut Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 59 Palvelusopimus Tampereen Infra Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 60 Palvelusopimus Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskassan kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 61 Palvelusopimus Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 62 Palvelusopimus Tampereen työvalmennussäätiö Syke sr:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

§ 63 Palvelusopimus Suomen Itämeri-instituutin säätiö sr:n kanssa tietohallinto ja digitalisaatio -ryhmän järjestämistä ICT-palveluista, 08.10.2024

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue

§ 102 Yleisten alueiden tie-, katu- ja aluetekniikan suunnittelupalvelujen hankinnan optiokausi, 09.10.2024

§ 106 Lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle kanteluun koskien viranomaisten toimintaa hulevesiä, rakennusvalvontaa ja infraomaisuuden hallintaa koskevissa asioissa, 15.10.2024

Johtaja, kilpailukyky ja innovaatiot

§ 44 NHL Global Series 2024 -tapahtuman yhteistyö- ja hankintasopimuksen hyväksyminen, 14.10.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 43 Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmän yksiköiden johtajien ja päällikön varahenkilöt, 10.10.2024

§ 45 Imagine the Metaverse -tapahtumayhteistyön ja yhteistyösopimuksen päivittäminen, 14.10.2024

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 86 Muutoksen tekeminen sivistys- ja kulttuurilautakunnan vuoden 2024 vuosisuunnitelman investointien käyttökohteisiin liikuntapalveluissa, 04.10.2024

§ 87 Oppimateriaalin tuottamisesta tehdyn seudullisen yhteistyösopimuksen päivittäminen, 16.10.2024

Konsernijohtaja

§ 165 Euroopan alueiden komitean talouspolitiikka-valiokunnan (ECON) kokouksen ja konferenssin 24. - 25.10.2024 tila- ja kongressipalvelujen pienhankinta, 17.10.2024

§ 164 Lyhytaikaisen lainan nostaminen Nordea Bank Oyj:ltä, 14.10.2024

§ 162 Tampereen kaupungin ja Ranskan ulkoministeriön alaisen Ranskan instituutin välisen yhteistyösopimuksen 2024-2025 hyväksyminen, 10.10.2024

§ 163 Valtionperintö, 14.10.2024

Pormestari

§ 132 Jätelautakuntien neuvottelupäiville osallistuminen Lahdessa 13. -14.11.2024, 09.10.2024

§ 134 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Tampere Jazz Happening -festivaalin kansainvälisille vieraille 1.11.2024, 09.10.2024

§ 135 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Tampereen Teekkarit ry:lle 18.10.2025, 09.10.2024

§ 136 Vieraanvaraisuuden osoittaminen Tutkimuspalvelupäivät 2025 -konferenssin osallistujille 20.8.2025, 09.10.2024

§ 137 Tampereen kaupungin nuorten työllisyysohjelman ohjausryhmän asettaminen, 09.10.2024

§ 143 Hakametsä Sport Campuksen kehittämistyöryhmän perustaminen, 11.10.2024

§ 144 Lausunto Opetushallitukselle luonnoksesta kansalliseksi tekoälyn tukimateriaaliksi varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa, osiot 1-5, 16.10.2024

Suunnittelujohtaja, Kaupunkiympäristön palvelualue

§ 11 Maanmittausinsinöörin viran täyttäminen kiinteistönmuodostusyksikössä, 15.10.2024

Talousjohtaja

§ 30 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 15.10.2024

§ 31 Tampereen kaupungin avointen saatavien viivästyskorkojen perimisestä luopuminen osittain, 16.10.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 407

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:90/00.01.03/2024

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Merkittään tiedoksi.

Perustelut

1) Kaupunginhallitus on 7.10.2024 kokouksessaan (§ 382) päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien rakentamista. Kokouksen pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen on käynyt ilmi, että päätöksen § 382 liitteitä 4 ja 7 tulisi muuttaa ennen asian käsittelyä kaupunginvaltuustossa 21.10.2024.

Kaupunginhallituksen 7.10.2024 pöytäkirjan liitteitä ei tulla vaihtamaan, koska pöytäkirja on jo tarkastettu. Muutetut liitteet on vaihdettu kaupunginvaltuuston 21.10.2024 esityslistan asian § 151 liitteiksi seuraavasti: Liitteessä 4 Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien kiinteistötaloudellinen selvitys raportti on ollut virheellinen kuva (Kuva 9) sivulla 58. Liitteeseen on tehty edellä mainittu tekninen korjaus, eikä korjauksella ole vaikutusta kiinteistötaloudellisen selvityksen lopputulokseen. Lisäksi liitettä 7 Lausunতোkooste Pirkkala–Linnainmaa-raitiotie on päivitetty, sillä lausuntoja on saapunut lisää kaupunginhallituksen 7.10.2024 kokouksen jälkeen. Asiaan on saapunut Pirkanmaan pelastuslaitoksen lausunto 9.10.2024 ja Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto 11.10.2024.

Korjattu liite 4 ja päivitetty liite 7 on vaihdettu kaupunginvaltuuston esityslistan asian § 151 Pirkkala–Linnainmaa-raitiotien rakentaminen liitteiksi 15.10.2024. Valtuustolle on välittömästi tiedotettu liitteiden muuttamisesta ja esityslistan julkaisemisesta uudelleen.

2) Suomen Arkkitehtiliitto - Finlands Arkitektförbund ry (SAFA) on myöntänyt Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon 2024 Tammelan Stadionille. Stadionin suunnittelivat JKMM Arkkitehdit, tilaajana oli Tampereen kaupunki, urakoitsijoina Pohjola Rakennus Oy Suomi, YIT Housing Oy ja YIT Business Premises Oy sekä käyttäjinä Tampereen kaupunki ja Ilves Edustus Oy. 7.10.2024 Tampereen kaupungin puolesta palkintoa vastaanottamassa olivat kaupunkiympäristön palvelualueen johtaja Mikko Nurminen ja elinvoiman palvelualueen johtaja Pekka Salmi. Mikko Nurminen vastaanotti palkintoa koskevan kunniakirjan, joka on toistaiseksi säilytettävänä kaupunkiympäristön palvelualueella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

3) Pirkanmaan liitto on toimittanut Pirkanmaan maakuntahallituksen kokouksen 21.10.2024 esityslistan (TRE:890/00.03.01/2024). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteessa <http://pirkanmaajulkaisu.ktweb.fi/>

4) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- Yhdyskuntalautakunta 22.10.2024
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 23.10.2024

Liitteet

1 Maakuntahallituksen asialista 21.10.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§396, §397, §402, §403, §404, §405, §406, §407

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

-varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§398, §399, §400, §401

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.